

Na osnovu člana 187. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“, br. 31/2011), člana 8. Pravilnika o davanju saglasnosti na opšta akta organizatora tržišta, investicionog društva i Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti i člana 37. Pravilnika o organizacionim zahtevima za pružanje investicionih usluga i obavljanje investicionih aktivnosti i dodatnih usluga („Službeni glasnik RS“, br. 89/2011 i 44/2012), Odbor direktora Brokersko - dilerorskog društva „M&V Investments“ a.d. Beograd, na sednici održanoj 21.05.2014. godine donosi:

PRAVILNIK O IDENTIFIKOVANJU, MERENJU, PROCENI I UPRAVLJANJU RIZICIMA (u daljem tekstu: Pravilnik)

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom M&V Investments a.d. (u daljem tekstu Društvo) propisuje procedure za identifikovanje, merenje i procenu rizika, kao i upravljanje rizicima, a u skladu sa propisima, standardima i pravilima struke.

Pod rizicima se podrazumevaju rizici kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju, koji mogu dovesti do gubitaka, nanošenja štete Klijentima ili učesnicima u transakcijama sa Društvom.

Upravljanje rizicima je skup radnji i metoda za utvrđivanje, merenje, praćenje rizika, uključujući i izveštavanje o rizicima kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju. Osnovni cilj upravljanja rizicima je identifikacija, merenje, ograničavanje i minimiziranje očekivanih i mogućih rizika za Društvo.

ORGANACIONA STRUKTURA U UPRAVLJANJU RIZICIMA

Član 2.

Društvo obezbeđuje funkcionalnu i organizacionu odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima i redovnih poslovnih aktivnosti Društva.

Pravilnik utvrđuje, na osnovu interne strukture Društva, sledeću organizacionu strukturu, sa ovlašćenjima i odgovornostima, pri upravljanju rizicima:

Direktor:

- a. Vodi Društvo
- b. Definiše Pravilnik o identifikovanju, merenju, proceni i upravljanju rizicima
- c. Upravlja procesom i sistemom upravljanja rizicima

Interni kontrola:

- a. Sprovodi kontrolu u Društvu
- b. Savetuje o mogućim rizicima
- c. Utvrđuje mere za smanjivanje rizika
- d. Daje povratne informacije
- e. Potvrđuje ispravnost
- f. Informiše Upravu o potencijalnim rizicima

Ostali sektori Društva:

- a. Sprovode Pravilnik o identifikovanju, merenju, proceni i upravljanju rizicima
- b. Informišu rukovodioce o potencijalnim rizicima

Svi zaposleni u Društvu, Direktor i Odbor direktora su dužni da budu savesni i odgovorni prilikom obavljanja svojih poslovnih zadataka i uzimaju u obzir i na vreme upozore na sve potencijalne rizike koji mogu nastati i sa kojim bi se Društvo suočilo prilikom obavljanja poslovne delatnosti, pridržavajući se odedbi ovog Pravilnika.

Društvo redovno obezbeđuje:

- 1) analizu podnošljivosti određenog rizika,
- 2) da se svaki učešnik pridržava odredbi Pravilnika o identifikovanju, merenju, proceni i upravljanju rizicima,
- 3) odgovarajuću edukaciju zaposlenih,
- 4) nezavisnost interne revizije od drugih sektora,
- 5) nezavisnost eksterne revizije od Uprave i Društva,
- 6) da eksternu reviziju sprovodi renomirana revizorska kuća s dugogodišnjem iskustvom i dozvolama sa kojom Društvo zaključi Ugovor.

IDENTIFIKACIJA MOGUĆIH RIZIKA

Član 3.

Identifikaciju rizika Društvo sprovodi na osnovu internih i eksternih izvora informacija.

Interne informacije se prikupljaju iz izvora kao što su: interni SAP sistem, software ProfiTader, finansijsko knjigovodstvo, planovi, ostali interni dokumenti Društva.

Kod pribavljanja eksternih informacija Društvo koristi izvore kao što su: sistem Beogradske berze odnosno drugih organizatora tržišta, sistem Centralnog registra, registri Komisije za hartije od vrednoti, registri Agencije za privredne registre, agencije za reiting, poslovni izveštaji, javne objave, mediji, zakonska regulativa i ostali eksterni izvori.

Društvo i zaposleni Društva su obvezni da identifikaciju rizika posmatraju kao stalan proces.

Metode identifikacije rizika sa kojima se Društvo služi su sledeće:

- 1) analiza okruženja na osnovu informacija iz medija, propisa itd.,
- 2) analiza konkurenčije,
- 3) analiza finansijskog tržišta,
- 4) analiza sopstvenih finansijskih i drugih pokazatelja,
- 5) analiza mogućih neiskorištenih potencijala,
- 6) analiza portfelja investicija.

VRSTE RIZIKA I NJIHOVO MERENJE

Član 4.

Uprava Društva je uverena da u potpunosti nije moguće unapred i precizno predvideti sve moguće rizike, već je cilj ovog Pravilnika da stvori smernice za prepoznavanje rizika i njihovo formalizovanje putem Pravilnika. Društvo je u svom poslovanju izloženo naročito sledećim rizicima:

- 1) tržišni rizici;
- 2) kreditni rizik;
- 3) rizik likvidnosti;
- 4) operativni rizici;
- 5) rizici izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica,
- 6) ostali rizici.

Procenu rizika ulaganja u pojedine finansijske instrumente i procenu poslovnog odnosa sa svojim Klijentima, Društvo vrši raznim metodama i analizama među kojima su najznačajnije:

- komparativna analiza (sa sličnim kompanijama i sa najboljom kompanijom iz grane),
- analiza likvidnosti,
- analiza profitabilnosti (stopa marže bruto profita, stopa marže prinosa, stopa prinosa na ukupna poslovna sredstva, stopa prinosa na sopstvena sredstva, stopa poslovne dobiti i dr.),
- analiza operativne efikasnosti (koeficijent obrta kupaca, koeficijent obrta zaliha, koeficijent obrta dobavljača, koeficijent obrta neto obrtnih sredstava, koeficijent obrta fiksnih sredstava, koeficijent obrta ukupnih poslovnih sredstava i dr.),
- analiza potencijala rasta (stopa rasta ukupnih prihoda, stopa rasta prihoda od prodaje, stopa rasta neto dobitka, stopa rasta poslovnog dobitka, i dr.)
- analiza finansijske strukture (odnos pozajmljenih prema ukupnim i sopstvenim izvorima, odnos dugoročnog duga i sopstvenih izvora, odnos dugoročnog duga prema ukupnoj kapitalizaciji, koeficijent pokrića fiksni rashoda na ime kamate i dr.),
- DuPont sistem analiza,
- druge opštepoznate i prihvaćene metode za procenu boniteta.

1. TRŽIŠNI RIZICI, NJIHOVO MERENJE I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Tržišni rizici su: rizik promene cene, rizik izmirenja obaveza i rizik druge ugovorne strane, rizik prekoračenja dopuštenih izloženosti, valutni rizik i robni rizik.

Rizik promene cene je rizik gubitka koji proizilazi iz promene cene finansijskog instrumenta ili, u slučaju izvedenog finansijskog instrumenta, iz promene cene osnove iz koje proizilazi taj instrument.

Rizik promene cene deli se na:

1) *opšti rizik promene cene* je rizik gubitka koji proizilazi iz promene cene finansijskog instrumenta usled promene visine kamatnih stopa ili većih promena na tržištu kapitala nezavisno od bilo koje specifične karakteristike tog finansijskog instrumenta;

2) *specifični rizik promene cene* je rizik gubitka koji proizilazi iz promene cene finansijskog instrumenta usled činjenica u vezi sa izdavaocem odnosno, u slučaju izvedenog finansijskog instrumenta, činjenica u vezi sa izdavaocem osnovnog finansijskog instrumenta.

Zbog visoke izloženosti i velike vrednosti portfolia, merenje rizika promene cene Društvo sprovodi na svakodnevnoj osnovi utvrđujući dnevnu promenu učešća u kapitalu pravnih lica i neto vrednost osnovnog kapitala. Takođe, Društvo dnevno, prati promenu cena finansijskih instrumenata, promenu vrednosti svog portfoja u odnosu na tržišne indekse, prati kretanje cena onih instrumenata koji imaju najveće učešće u vrednosti portfolija, prati financijske pokazatelje i vesti vezane za društva čije finansijske instrumente ima u svom portfoliju itd.

Rizik izmirenja i rizik druge ugovorne strane su rizici gubitka koji proizilaze iz neispunjavanja obaveza druge ugovorne strane na osnovu pozicija iz knjige trgovanja.

Rizik izmirenja se može javiti u situaciji zaključenja transakcije kupovine finansijskog instrumenta bez pokrića na računu klijenta. Izloženost riziku izmirenja meri se kao razlika između ugovorene cene za određeni dužnički, vlasnički ili robni instrument, i njene tekuće tržišne vrednosti, ali samo onda kad ta razlika čini gubitak za Društvo.

Rizik druge ugovorne strane je rizik gubitka koji proizlazi iz neispunjavanja obaveza druge ugovorne strane na osnovu pozicija iz knjige trgovanja. Meri se za izvedene finansijske instrumente, repo ugovore i sl.

Valutni rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promene kursa valuta.

Kada je ulaganje vezano za inostranstvo, Društvo uzima u obzir činjenicu da promene deviznog kursa utiču na promenu cene imovine takođe. Valutni rizik se odnosi na sve finansijske instrumente koji su u drugoj valuti od domaće valute. Društvo na dnevnom nivou prati promene portfolija koji se vodi u stranoj valuti.

Robni rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promene cene roba.

Direktna izloženost robnom riziku je mala, tako da Društvo ne meri ovaj nivo rizika na nivou Društva, već periodično prilikom procene uticaja promene cene određenih finansijskih instrumenata kod čijih izdavalaca je ovaj nivo značajan.

U cilju ublažavanja mogućih negativnih efekata ovih rizika Društvo primenjuje različite metode upravljanja rizicima a najznačajnija je metoda diversifikacije portfolia koja podrazumeva širok spektar investicija u okviru jednog portfolia.

Razlog za korišćeđe ove metode je u tome da se smatra da će više različitih investicija, u proseku, obezbediti veće prinose i predstavljati manji rizik nego investiranje najvećeg iznosa sredstava u jednu investiciju. Diversifikacija nastoji da umanji nesistematski rizik u portfoliju, tako da pozitivan učinak nekih investicija neutrališe negativne performanse drugih. Prednosti diversifikacije će se održati samo ako se hartije od vrednosti u portfoliju nisu savršeno korelisane. Dodatne koristi diversifikacije mogu biti steknene ulaganjem u strane finansijske instrumente i u različitim valutama, jer oni imaju tendenciju da su manje tesno povezane sa domaćim investicijama.

2. KREDITNI RIZIK, NJEGOVO MERENJE I UPRAVLJANJE RIZIKOM

Kreditni rizik je rizik gubitka koji nastaje zbog neispunjavanja novčane obaveze nekog lica prema Društву.

Prema klijentima koji preko Društva ispostavljaju naloge za trgovanje Društvo nema kreditni rizik, jer se obaveze prema Društvu ispunjavaju automatski kroz proces saldriranja transakcija. Kreditni rizik postoji prilikom pružanja ostalih usluga Društva svojim Klijentima, gde Klijenti svoju obavezu ispunjavaju na osnovu ispostavljene fakture od strane Društva, shodno zaključenom Ugovoru.

Društvo meri kreditni rizik prema bonitetu klijenta i urednosti u izvršavanju obaveza prema Društву, kao i prema kvalitetu instrumenata obezbeđenja potraživanja, analizirajući na dnevnom nivou nivoe zaduženosti, sa danima kašnjenja u plaćanju, svojih Klijenata.

Kreditni rizik za Društvo se može javiti i pri upravljanju sopstvenim portfoliom finansijskih instrumenata, ukoliko on sadrži dužničke instrumente. Kreditni rizik se ogleda u tome da izdavalac finansijskog instrumenta nije u stanju da plati ugovornu kamatu ili glavnici na svoje dužničke obaveze.

Ukoliko Društvo u svom portfoliju poseduje dužničke hartije koje izdaje država, tada ne primenjuje posebne mere za merenje kreditnog rizika, s obzirom da one važe za instrumente sa najnižim kreditnim rizikom ali i najnižim prinosom.

Ukoliko Društvo u svom portfoliju poseduje korporativne dužničke instrumente/obveznice, tada nastoji da izmeri visinu kreditnog rizika jer je on znatan.

Prilikom procene kreditnog rizika pojedinih finansijskih instrumenata Društvo će se služiti ocenama reiting agencija ukoliko je to primenljivo za konkretnu ocenu kreditnog rizika. Ukoliko nije primenljivo, Društvo će se koristiti sopstvenim tehnikama procene boniteta kako finansijskih instrumenata tako i klijenata, a to su pre svega interno razvijene tehnike fundamentalne analize. Metod fundamentalne analize podrazumeva procenu boniteta hartije ili klijenta ispitivanjem ekonomskih, finansijskih i drugih kvalitativnih i kvantitativnih faktora uključujući i makroekonomske faktore (kao i faktore ukupne ekonomije i industrijske uslove poslovanja) i faktore specifične za pojedine firme (procena finansijskog stanja).

Društvo na osnovu analize boniteta svojih klijenata i urednosti plaćanja obaveza, ocenjuje da li je opravdan nastavak saradnje sa klijentima koji ne izmiruju svoje obaveze na vreme.

Direktor/Odbor direktora može odlučiti da saradnju prekine i aktivira mere obezbeđenja potraživanja.

3. RIZIK LIKVIDNOSTI, NJEGOVO MERENJE I UPRAVLJANJE RIZIKOM

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled nesposobnosti Društva da ispunjava dospele obaveze.

Društvo na dnevnom nivou meri likvidnost upoređujući stanje svojih likvidnih sredstava i tekućih obaveza.

Društvo upravlja svojim tekućim i budućim novčanim prilivima i odlivima kroz redovno izveštavanje lica o stanju likvidnih sredstava a koji na isto mogu uticati prilikom obavljanja svojih poslovnih zadataka. Budući novčani prilivi i odlivi se uključuju u

S obzirom na ustanovljen sistem upravljanja rizikom likvidnosti on je za Društvo na niskom nivou. Ukoliko bi i pored svih preduzetih mera došlo do krize likvidnosti Direktor/Odbor direktora može odlučiti da do likvidnih sredstava potrebnih za ispunjenje obaveza Društva dođe prodajom investicionih instrumenata iz portfolia Društva.

4. OPERATIVNI RIZIK, NJEGOVO MERENJE I UPRAVLJANJE RIZIKOM

Operativni rizik je rizik gubitka zbog grešaka, prekida ili šteta koje mogu da nastanu usled neadekvatnih internih procedura, postupanja lica, sistema ili spoljnih događaja, uključujući i rizik izmene pravnog okvira. Na sledećem pregledu je data matrica događaja koji su izvor operativnog rizika po vrstama uzroka:

Uzrok		Kategorija Događaja
A	Ljudski faktor	Neovlašćene aktivnosti Krađe i prevare zaposlenih Unutrašnji sistem bezbednosti Odnosi prema zaposlenima Različitost i diskriminacija Neodgovarajuća poslovna ili tržišna praksa
B	Procesi	Bezbednost radnog okruženja Prikladnost, transparentnost i poverljivost Greške u proizvodima i uslugama Selekcija, sponzorstvo i izloženost prema klijentu Savetodavne aktivnosti Nezgode i opšta sigurnost Upravljanje procesima, obuhvatanje i izvršenje transakcija Nadzor i izveštavanje Prijem klijenata i adekvatnost dokumentacije Vođenje računa klijenta
V	Sistemi	Neadekvatnost, neefikasnost, loše funkcionisanje ili pad IT sistema
G	Eksterni faktor	Krađe i prevare (od strane trećih lica) Spoljašnji sistem bezbednosti Druge namerne aktivnosti Prirodne nepogode Katastrofe prouzrokovane ljudskim faktorom Politički i zakonski rizik (Javne usluge/informacije) neraspoloživost provajdera Poslovni partneri Prodavci i dobavljači

Društvo nastoji da povećanjem mera bezbednosti kao i izborom adekvatnog poslovnog prostora obezbedi fizičku zaštitu prostorija, opreme i dokumentacije i smanji neovlašćene aktivnosti na najmanju moguću meru. Uspostavljanjem sistema internih procedura kao i sistema interne kontrole Društvo obezbeđuje poštovanje internih odluka i procedura na svim nivoima upravljanja. Pravilnim izborom zaposlenih koji imaju odgovarajuće kvalifikacije, znanje i iskustvo sa ovlašćenim brokerima, investicionim savetnicima i portfolio menadžerima, Društvo obezbeđuje kvalitetno obavljanje usluga koje pruža, pri tom vodeći računa o odnosima među zaposlenima, različitosti i smanjenju diskriminacije.

Izborom, konstantnim poboljšanjem i razvojem novih mogućnosti informacionog sistema Društvo obezbeđuje adekvatnu informacionu poršku s obzirom na obim i složenost usluga koje Društvo obavlja. Osim toga, Društvo obezbeđuje efikasnu kontrolu i zaštitu IT sistema, a naročito zaštitu hardvera i softvera od neovlašćenog pristupa podacima, obezbeđuje adekvatnu obuku zaposlenih u vezi sa korišćenjem tog sistema, obezbeđuje da svako lice koje ima pristup radnoj stanici mora da ima korisničko ime i i šifru, kao i dostupnost samo funkcijama koje su neophodne za vršenje posla tog lica, kao i druge aktivnosti neophodne za pouzdanost i proveru tačnosti unetih podataka.

Društvo primenjuje i redovno ažurira računovodstvene procedure u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i lokalnim propisima i zakonimom kojim se uređuje računovodstvo, a koje omogućavaju blagovremeno dostavljanje finansijskih izveštaja kao veran prikaz finansijske situacije društva.

Rizik izmene pravnog okvira predstavlja za Društvo veliki deo rizika, budući da stalno dolazi do promena zakonskih propisa u procesu usklađivanja sa zakonodavstvom EU. Promene zakonskih propisa se mogu posebno odraziti na Društvo u smislu interne organizacije, sistema trgovanja, finansijskih zahteva, zahteva prema minimalnom broju zaposlenih i vrste usluga i sl.

Uzimajući u obzir sve moguće vrste operativnog rizika i uspostavljene sisteme za njihovo minimiziranje i izbegavanje, relevantnost operativnog rizika za Društvo je niska.

Društvo usvaja plan za slučaj nepredviđenih okolnosti i plan kontinuiteta poslovanja kojima se osigurava kontinuitet poslovanja i ograničava gubitak u slučajevima značajnijeg narušavanja ili prekida poslovanja.

Kao instrument zaštite od operativnog rizika Društvo može koristi, shodno sopstvenoj proceni i dostupnosti, i različite proizvode osiguravajućih društava.

5. RIZIK IZLOŽENOSTI, NJEGOVO MERENJE I UPRAVLJANJE

Izloženost Duštva prema jednom licu je ukupan iznos potraživanja koja se odnose na to lice ili grupu povezanih lica (krediti, ulaganja u dužničke hartije od vrednosti, vlasnički ulozi i učešća, izdate garancije i avali i slično).

Grupa povezanih lica, u smislu prethodnog stava, su dva ili više pravnih ili fizičkih lica koja, ako se suprotno ne dokaže, predstavljaju jedan rizik za Društvo i:

1) jedno od tih lica ima posrednu ili neposrednu kontrolu nad drugim licem;

2) međusobno su povezana na način da postoji velika verovatnoća da usled promene poslovnog i finansijskog stanja jednog lica može doći do promene poslovnog i finansijskog stanja drugog lica, a između njih postoji mogućnost prenosa gubitka, dobiti ili kreditne sposobnosti;

3) međusobno su povezana kao članovi porodice.

Rizik prekoračenja dozvoljenih izloženosti je rizik gubitka zbog prekoračenja izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica na osnovu pozicija iz knjige trgovanja.

Velika izloženost riziku Društva prema jednom licu ili grupi povezanih lica jeste izloženost u iznosu od 10% ili više kapitala Društva.

Najveća dozvoljena izloženost riziku Društva prema licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Društva.

Ukoliko izloženost riziku Društva prelazi gore navedena ograničenja Društvo je dužno da o iznosu ovakve izloženosti odmah obavesti Komisiju za hartije od vrednosti.

Ukupna izloženost riziku Društva prema licima iz odredbe člana 170. Zakona o tržištu kapitala ne sme da pređe 50% kapitala Društva.

Zbir ukupnih izloženosti riziku Društva ne sme da pređe 800% kapitala Društva.
Društvo nastoji da održi visok nivo kapitala, tako da je rizik izloženosti za Društvo nizak.

6. OSTALI RIZICI

Rizik pojave konkurenциje

Rizik pojave konkurenциje je rizik da će doći do umanjenja profitabilnosti ili pojave gubitka u poslovanju Društva usled pojave potencijalnih novih konkurenata, pojave supstituta usluga kao i promene potreba klijenata sa kojima Društvo posluje.

Društvo u svom radu nastoji da kvalitetom svoje ponude kao i ponudom prilagođenom potrebama klijenata smanji uticaj rizika pojave konkurenциje na najmanju moguću meru.

Finansijska kriza i smanjenje tražnje za uslugama

Finansijska kriza je situacija u kojoj vrednost finansijskih institucija ili imovine opada rapidno. Često je povezana sa panikom u kojoj investitori rasprodaju imovinu ili podižu novac sa štednih računa uz očekivanje da će vrednost tih sredstava da padne ako ostanu u okviru finansijskih institucija. Ovo dalje dovodi do smanjenja tražnje za uslugama Društva.

Finansijska kriza može da dođe i kao rezultat precenjenosti imovine i može biti pogoršana kao rezultat ponašanja pojedinih investitora. Rapidan niz rasprodaje može dalje dovesti do nižih cena imovine ili više povlačenja štednje. Ako ostane nekontrolisana, kriza može izazvati pad ekonomskih aktivnosti zemlje u recesiju ili depresiju. S obzirom da najčešće dolazi kao eksterni faktor, Društvo nije u mogućnosti da utiče na pojavu ovog rizika ali će svojim aktivnostima nastojati da se na adekvatan način prilagodi i smanji negativne posledice uticaja finansijskih kriza na svoje poslovanje.

ADEKVATNOST KAPITALA

Član 5.

Društvo, osim ispunjavanja organizacionih zahteva u svrhu dosledne primene strategije i politika upravljanja rizicima, utvrđuje i dosledno primenjuje administrativne i računovodstvene postupke za efikasan sistem unutrašnje kontrole, i to:

- 1) za izračunavanje i proveravanje kapitalnih zahteva za te rizike;
- 2) za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti, promena u velikim izloženostima i za proveravanje usklađenosti velikih izloženosti sa politikama Društva u odnosu na tu vrstu izloženosti.

Član 6.

Društvo obavlja svoje poslove tako da je trajno sposobno da ispunjava svoje novčane obaveze (načelo solventnosti) i da u svakom trenutku pravovremeno ispunjava dospele novčane obaveze (načelo likvidnosti).

Član 7.

Društvo održava kapital društva da uvek odgovara iznosu kapitala koji je potreban za pokriće njegovih obaveza i mogućih gubitaka zbog rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju i kako se ne bi nanela šteta klijentima ili učesnicima u transakcijama sa Društvom. Kapital Društva mora biti

veći ili jednak zbiru kapitalnih zahteva za tržišne rizike, kreditni rizik i operativni rizik. Kapital Društva ne sme biti manji od jedne četvrtine opštih troškova iz prethodne poslovne godine.

Član 8.

Društvo izračunava iznos kapitala, rizike i izloženost na način koji je propisan aktom Komisije. Društvo primenjuje sve procedure koje Komisija za hartije od vrednosti propisuje za identifikaciju, merenja i procene, kao i upravljanje tim rizicima.

SISTEM INTERNE KONTROLE

Član 9.

Interni sistem kontrole se sastoji od:

1) organizacione strukture koja omogućava upravljanje rizicima i koja je definisana u aktima Društva:

- razdvajanje pojedinih funkcija unutar Društva u smislu da pojedini zaposleni ne mogu obavljati sve faze jednog poslovnog procesa,
- permanentno osiguranje elektronskih podataka putem back up-a,
- zaštita pristupa podacima na najvišoj mogućoj meri,
- razdvajanje podataka unutar sistema na dva servera,
- permanentna kontrola sigurnosti i funkcionalnosti podataka,
- definicija radnih mesta i kompetencija i
- organizacija računovodstva i plaćanja.

2) interne kontrole.

Društvo prati i ocenjuje podobnost, sveobuhvatnost i efikasnost usvojenih strategija, politika i postupaka upravljanja rizicima, kao i primerenost i efikasnost predviđenih mera u svrhu oticanja mogućih nedostataka u strategijama, politikama i postupcima upravljanja rizicima, uključujući i propuste relevantnih lica.

Društvo gde god je moguće sve rizike eliminiše i svodi na minimum (eliminacija kreditnog, deviznog rizika, itd). Uprava Društva i Interni kontrolor kontinuirano omogućavaju zaposlenicima lakšu preveru bitnih procesa u upravljanju rizicima.

Nesavisni revizor vrši eksternu reviziju finansijskih izveštaja Društva za svaku kalendarsku godinu i pored ostalog kontroliše i upravljanje pojedinih rizika od strane Društva u cilju zadržavanja sposobnosti Društva da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u budućnosti.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10.

Ovaj Pravilnik počinje da se primenjuje sa početkom primene Pravila poslovanja Društva.

Predsednik Odbora direktora
Jasmina Bjelić